

Milena Nowaczewska

I rok SS1 Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze
Wydział Ekonomiczny, Uniwersytet Gdański

SPOSOBY OCHRONY OSZCZĘDNOŚCI GOSPODARSTW DOMOWYCH PRZED INFLACJĄ, NA PRZYKŁADZIE POLSKI

Wstęp

Inflacja powoduje zmniejszenie siły nabywczej pieniądza. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), poziom inflacji w Polsce w 2017 r. wynosił 1,7%. Od roku 2017 inflacja w Polsce zaczęła systematycznie rosnąć i w maju 2022 r. osiągnęła rekordowy – od ponad 20 lat – poziom 13,9%¹, a w listopadzie tego samego roku – 17,50%.

Celem niniejszej pracy jest przedstawienie wybranych sposobów ochrony oszczędności przed inflacją oraz próba oceny ich skuteczności na podstawie trzech kryteriów, tj.: ryzyka, trudności wejścia w posiadanie wybranego sposobu ochrony oraz wskaźnika rentowności. Do osiągnięcia celu badawczego wykorzystano metodę krytycznej analizy literatury przedmiotu oraz analizy danych statystycznych publikowanych przez GUS w ogólnodostępnych dziedzinowych bazach wiedzy. W pracy przeanalizowano dane statystyczne za lata 2017–2022, ze względu na szybki wzrost inflacji zaobserwowany w tym okresie.

1. Przegląd literatury

Inflacja jest zasadniczym problemem współczesnej gospodarki. W literaturze przedmiotu definiowana jest na różne sposoby, proponowanych jest również wiele sposobów jej przeciwdziałania. Za punkt wyjścia dla rozważań na temat inflacji autorka przyjęła teorie sformułowane przez ekonomistów, tj. D. Begga, S. Fischera, G. Vernasci i R. Dornbuscha², w myśl których roczna stopa inflacji to procentowy przyrost przeciętnego poziomu cen i usług w określonym okresie. Oszczędności oraz majątek są jednym z podstawowych zagadnień zarówno

¹ Główny Urząd Statystyczny – wskaźniki cen, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-maju-2022-roku,2,127.html> (dostęp: 15.01.2023).

² D. Begg, S. Fischer, G. Vernasca i R. Dornbusch, *Makroekonomia*, PWE, Warszawa 2011, s. 118.

w skali mikro-, jak i makroekonomicznej³. Decyzje dotyczące oszczędności podejmują również gospodarstwa domowe. Inwestycje z kolei są wielkością bieżącego dochodu gospodarstw domowych odłożonego na powiększenie majątku, a nie przeznaczanego do natychmiastowej konsumpcji. Według D. Begg, S. Fischera i R. Dornbuscha ludzie ulegają złudzeniu inflacyjnemu⁴ (iluzja pieniądza), gdy myślą realne zmiany w obszarze finansowym ze zmianami nominalnymi, co przekłada się na błędne zaplanowanie sposobu zarządzania oszczędnościami⁵.

Biorąc powyższe pod uwagę, niezmiennie toczy się dyskusja na temat skutków inflacji, gdzie uwaga głównie jest skierowana na te negatywne. Dlatego zdaniem autorki niniejszego artykułu należy szukać sposobów ich zapobiegania. Przeprowadzony przegląd literatury pozwolił na sformułowanie wniosków, które zostaną przedstawione w dalszej części artykułu.

1.1. Majątek oraz oszczędności gospodarstw domowych

Inflacja istotnie wpływa na majątek i oszczędności gospodarstw domowych. Majątek określany również mianem aktywów, należy definiować jako ogół zasobów, które mogą być zagospodarowane przez określony podmiot w danym momencie. Mówiąc o majątku należy wspomnieć o płynności aktywów, która oznacza szybkość, pewność i niski koszt, z jakimi można zamienić dany składnik majątku na najbardziej płynne aktywo, czyli gotówkę⁶. Im aktywa są mniej płynne, tym czas i koszty związane z ich zamianą na gotówkę są wyższe. Dodatkowo, im aktywa są mniej płynne, tym oczekiwana stopa zwrotu z inwestycji powinna być wyższa.

Zgodnie z definicją zaproponowaną przez P. Samuelsona i W. Nordhaus oszczędności są tą częścią dochodu, która pozostaje, gdy zostanie pomniejszona o konsumpcję⁷. A zatem jest to część bieżącego dochodu, którą gospodarstwa domowe odkładają na przyszłą konsumpcję⁸ lub część dochodu, która nie została wydana na zakup dóbr i usług⁹. Możliwość inwestowania zrealizowana w sposób prawidłowy (tzn. inwestowanie tylko tych środków pieniężnych, które potencjalnie można stracić i nieinwestowanie pożyczonych zasobów pieniężnych) może powiększyć majątek. Oszczędności są źródłem inwestycji, a ich brak sprawia, że gospodarstwa domowe są narażone na brak poczucia bezpieczeństwa finansowego.

³ D. Fatuła, *Stopa oszczędności gospodarstw domowych – różnice w ujęciu mikro- i makroekonomicznym*, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2013.

⁴ D. Begg, S. Fischer, G. Vernasca, R. Dornbusch, *Mikroekonomia*, PWE, Warszawa 1999 s. 284.

⁵ R. Huterski, *Iluzja pieniądza – istota, koszty społeczno-gospodarcze i sposoby ich redukcji w świetle koncepcji zrównoważonego rozwoju*, „Copernican Journal of Finance & Accounting”, 2013, vol. 2, issue 2, s. 48–49.

⁶ D.R. Chambers, N. L. Lacey, *Modern corporate finance*, Hayden McNeil Publishing, Plymouth 2011, s. 489.

⁷ P. Samuelson, W. Nordhaus, *Ekonomia 1*, PWN, Warszawa 1997 s. 203.

⁸ D. Begg, S. Fischer, R. Dornbusch, *Mikroekonomia*, PWE, Warszawa 1999, s. 553.

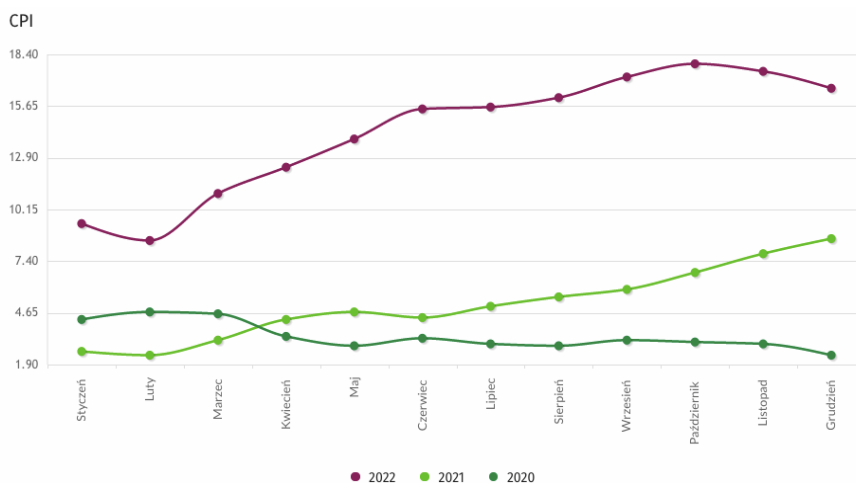
⁹ D. Begg, S. Fischer, G. Vernasca, R. Dornbusch, *Mikroekonomia...*, s. 27.

Majątek jest ściśle powiązany z oszczędnościami, ponieważ gromadzenie majątku odbywa się na drodze oszczędzania, z kolei budowanie majątku chroni oszczędności przed inflacją.

1.2. Inflacja jako zjawisko systemu gospodarczego

Inflacja jest zjawiskiem charakterystycznym dla każdego systemu gospodarczego. Według definicji B. Oyrzanowskiego¹⁰ jest to stan gospodarki, w którym globalny popyt przewyższa globalną podaż, co w gospodarce rynkowej przejawia się wzrostem cen. Są różne sposoby mierzenia poziomu inflacji. Zdaniem autorki, analizując inflację w kontekście oszczędności gospodarstw domowych, warto skupić się na wskaźniku CPI (*Consumer Price Index*). CPI jest miarą średniej zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych, które są najczęściej kupowane przez krajowe gospodarstwa domowe w kraju. Jest wyrażony stopą inflacji.

Na rysunku 1 przedstawiono wyniki pomiaru inflacji w Polsce z wykorzystaniem wskaźnika CPI. Jak widać w 2022 r. względem 2020 r. i 2021 r. nastąpił istotny wzrost poziomu inflacji. Uśredniona inflacja w 2020 r. wyniosła 3,4% w skali roku. W 2021 r. uśredniona inflacja wyniosła 5,1%, z kolei w 2022 r. osiągnęła poziom 14,4%. Szczególnie istotny jest luty 2022 r. określany jako punkt startowy dla galopująco rozwijającej się inflacji.

Rysunek 1. Poziom wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) w Polsce w latach 2020–2022

Źródło: Baza danych Głównego Urzędu Statystycznego, <https://stat.gov.pl/wykres/1.html> (dostęp: 15.01.2023).

¹⁰ B. Oyrzanowski, *Makroekonomia*, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków 1997, s. 170.

Inflacja z jednej strony może stymulować wzrost gospodarczy poprzez zwiększenie popytu na dobra i usługi, z drugiej strony może prowadzić do wzrostu cen, co może zmniejszyć siłę nabywczą gospodarstw domowych.

W tabeli 1 przedstawiono podstawowy koszyk dóbr i usług konsumpcyjnych, na który składa się żywność, koszty eksploatacji gospodarstwa domowego, wydatki na higienę i edukację. Wzrost cen koszyka dóbr i usług konsumpcyjnych z roku na rok (biorąc pod uwagę IV kwartał, analogicznie do roku poprzedniego) w latach 2017–2020 utrzymywał się na poziomie około 102,3%, w IV kwartale 2021 r. – 107,7%, a w 2022 r. – 117,3%.

Tabela 1. Podstawowy koszyk zakupu dóbr i usług konsumpcyjnych

Okresy	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	*** okres poprzedni = 100	grudzień roku poprzedniego = 100	Okresy	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	*** okres poprzedni = 100	grudzień roku poprzedniego = 100
2022				2019			
1 kw.	109,7	103,8	102,8	1 kw.	101,2	100,2	100,2
2 kw.	113,9	105,8	108,7	2 kw.	102,4	101,7	101,9
3 kw.	116,3	103,1	112,1	3 kw.	102,8	100,3	102,2
4 kw.	117,3	103,6	116,2	4 kw.	102,8	100,6	102,8
2021				2018			
1 kw.	102,7	102,1	102,0	1 kw.	101,5	100,4	100,1
2 kw.	104,5	101,9	103,8	2 kw.	101,7	100,5	100,6
3 kw.	105,4	101,0	104,9	3 kw.	102,0	100,0	100,6
4 kw.	107,7	102,6	107,6	4 kw.	101,4	100,5	101,1
2020				2017			
1 kw.	104,5	102,0	101,4	1 kw.	102,0	101,1	100,6
2 kw.	103,2	100,3	101,8	2 kw.	101,8	100,3	100,9
3 kw.	103,0	100,1	101,9	3 kw.	101,9	99,8	100,7
4 kw.	102,8	100,4	102,3	4 kw.	102,2	101,1	101,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Danych Statystycznych GUS – wskaźniki cen, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-pot-inflacja/-kwartalne-wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-od-1995-roku/> (dostęp: 15.01.2023).

Powszechną formą ochrony majątku przed inflacją jest inwestowanie (pozytkowanie rzeczowych składników majątkowych drogą zakupu), w tym w akcje, obligacje skarbowe, kryptowaluty, dzieła sztuki, złoto, nieruchomości, lokaty, dobra luksusowe. Inwestycje mają na celu zabezpieczenie wartości oszczędności (gdy stopa zwrotu (ROI – *Return on Investment*)¹¹ z inwestycji jest równa poziomowi inflacji) bądź zwiększanie zasobów finansowych w tempie szybszym od wzrostu cen (gdy stopa zwrotu jest większa niż poziom inflacji). Zabezpieczanie oszczędności przed inflacją pozwala również na dywersyfikowanie portfela, co

¹¹ L. Thayer Demend, *Understanding the Linkage Between ROI and the Economic Rate of Return*, Graduate School of Standford Business, 2007.

minimalizuje ryzyko utraty całości kapitału. Długotrwałe inwestycje pozwalają na zabezpieczenie przyszłości gospodarstw domowych.

Do tradycyjnie wykorzystywanych przez gospodarstwa domowe sposobów inwestowania zalicza się: inwestycje w nieruchomości, złoto, dzieła sztuki, akcje czy obligacje¹². Do dalszej analizy autorka wybrała spośród tradycyjnych możliwości: złoto, nieruchomości oraz akcje.

Złoto, nieruchomości oraz akcje wykazują łatwość w dostępie - złoto jest tańsze niż dobra luksusowe, a także bardziej wiarygodne niż waluty, których kursy ciągle się zmieniają. Złoto, od dawna uważane jest za „bezpieczną przystań”, jako sposób ochrony oszczędności w okresach niepewności i kryzysu. Stabilność inwestycji w złoto wynika z faktu, że jego wartość zazwyczaj jest mniej podatna na nagłe zmiany (w przeciwieństwie do rynku akcji i nieruchomości). Nieruchomości w Polsce są popularną formą ochrony oszczędności dla gospodarstw posiadających większy zasób pieniężny. Nieruchomości w przeciwieństwie do akcji są trwalsze i nie ulegają gwałtownym zmianom wartości. Akcje wśród większości gospodarstw domowych postrzegane są jako bardziej ryzykowne inwestycje, jednak posiadają największy potencjał zwrotu.

2. Analiza wybranych sposobów ochrony oszczędności przed inflacją

2.1. Inwestycje w złoto

Zgodnie z definicją Mennicy Polskiej – „złoto inwestycyjne to stop o bardzo wysokiej zawartości tego szlachetnego pierwiastka”¹³. Według ustawy Dz. U. 2022.931, tj. art. 121 złotem inwestycyjnym można nazwać „złoto w postaci sztabek lub płytek o próbie co najmniej 995 tysięcznych (stop musi zawierać minimum 99,5% czystego złota, w przypadku złotych monet bulionowych¹⁴ – 90% czystego złota)”. Cena złota zależy od dwóch czynników: cena kruszcu w Londynie LBMA Gold Price (*London Bullion Market Association*), który jest ogłaszany dwa razy dziennie (w dni robocze)¹⁵ oraz od kursu USD względem PLN.

Pozytywnie na złoto pod względem inwestycji wpływa fakt, że jego zasoby są ograniczone, a koszty eksploatacji złóż rosną – złota nie można „dodrukować”.

¹² L. Rudnicki, *Zarządzanie finansami w gospodarstwach domowych*, „Studia Ekonomiczne. Gospodarka. Społeczeństwo. Środowisko” 2018, nr 1.

¹³ Strona internetowa Mennicy Polskiej – *Dlaczego warto inwestować w złoto*, <https://www.mennica.com.pl/produkty-inwestycyjne/dlaczego-warto-inwestowac-w-zloto> (dostęp: 15.01.2023).

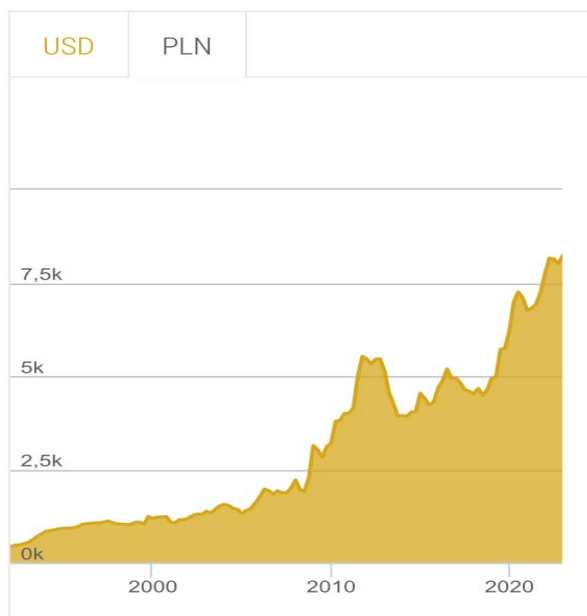
¹⁴ Monety bulionowe są wykonane ze szlachetnego metalu i bite w celach inwestycyjnych: strona internetowa www.mennica.com.pl – *monety bulionowe*, (dostęp: 15.01.2023).

¹⁵ Strona internetowa *LBMA – LBMA Daily prices*, <https://www.lbma.org.uk/prices-and-data/about-lbma-precious-metal-prices> (dostęp: 15.01.2023).

Wzór, na podstawie którego ustala się cenę złota:

$$1 \text{ g Au} = ((\text{LBMA Gold Price AM: } 31,1035) \times \text{kurs USD/PLN}^*) \times 0,98 = x \text{ 31,1}$$

*Aktualny kurs¹⁶

Rysunek 2. Cena złota za uncję w PLN w okresie 02.01.1992–20.01.2023

Źródło: strona internetowa Mennicy Polskiej: <https://www.mennica.com.pl/produkty-inwestycyjne/analiza-ryнку-złota?dateFrom=22.01.1992&dateTo=20.01.2023&tab=1> (dostęp: 15.01.2023).

Z danych przedstawionych na rysunku 2 wynika, że cena złota w lutym 1992 r. wynosiła 416,08 PLN przy inflacji na poziomie 43% w skali roku, natomiast w lutym 2022 cena złota wyniosła 7460,32 PLN przy uśrednionej w skali roku inflacji na poziomie 14,4%. Stąd osoby, które zainwestowały w lutym 1992 r., po 30. latach (w lutym 2022 r.) osiągnęły zysk rzędu 7044, 24 PLN na jednej uncji złota. Dla porównania w tabeli 2 przedstawiono ceny złota za uncję według stanu na styczeń 2020–2023.

¹⁶ Strona internetowa Mennicy Polskiej – *Złote sztabki*, <https://www.mennica.com.pl/produkty-inwestycyjne/oferta-odkupienia-złota.com.pl/produkty-inwestycyjne/oferta-odkupienia-złota> (dostęp: 15.01.2023).

Tabela 2. Porównanie cen złota za uncję w PLN w latach 2020–2023

styczeń 2020 r.	styczeń 2021 r.	styczeń 2022 r.	styczeń 2023 r.
5973,54	6767,88	7759,72	8238,56

Źródło: opracowanie własne na podstawie wykresu ze strony Mennicy Polskiej – *Produkty inwestycyjne*, <https://www.mennica.com.pl/produkty-inwestycyjne/analiza-ryнку-złota?dateFrom=22.01.1992&dateTo=20.01.2023&tab=1> (dostęp: 24.02.2023).

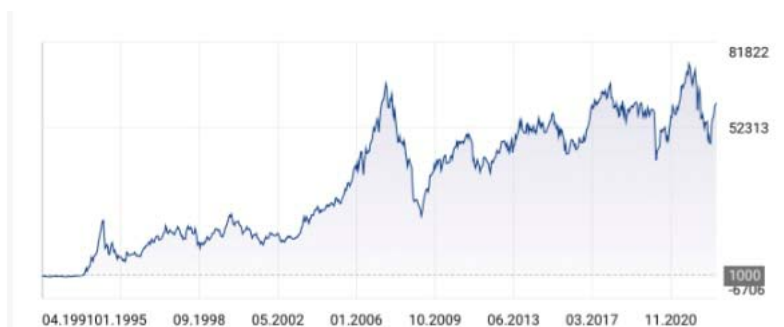
Oceniając inwestycje w złoto jako sposób ochrony oszczędności przed inflacją określić należy trzy wskazane na wstępie artykułu kryteria, tj.:

1. **Ryzyko:** niskie, jak pokazuje wykres, cena złota może ulegać krótkotrwałym fluktuacjom, jednak patrząc na historię poziomu cen, jego cena nieustannie wzrasta.
2. **Trudność wejścia:** niska, przy niższym zasobie oszczędności można kupić 1 uncję, przy wyższym nawet 1000 uncji.
3. **Wskaźnik rentowności:** uzależniony od długości okresu inwestowania, im dłużej trwa okres inwestowania tym wskaźnik rentowności jest wyższy.

2.2. Inwestycje w akcje

Rynek akcji tak, jak gospodarka porusza się w pewnych cyklach. Fluktuacje są częste, czego należy mieć świadomość przy inwestowaniu w akcje. Gospodarstwa domowe na niektórych inwestycjach tracą, a na niektórych zyskają, dlatego ważny jest ostateczny wynik inwestycji. Inwestowanie w akcje może nieść za sobą ryzyko i niepewność, jednak wysoka inflacja, sprawia, że nie zainwestowany zasób finansowy gospodarstw domowych traci na wartości ze względu na spadek siły nabywczej pieniądza.

Na rysunku 3 przedstawiono, jak kształtował się kurs WIG począwszy od pierwszego notowania.

Rysunek 3. Kurs WIG od otwarcia giełdy

Źródło: strona internetowa monety.pl – *indeksy GPW*, https://www.money.pl/gielda/indeksy_gpw/wig/ na podstawie NOTORIA.

Dane przedstawione na wykresie 3 pokazują uzależnienie kursu akcji od sytuacji gospodarczej, co obrazuje silny spadek w latach 2007–2009 spowodowany ogólnoswiatowym kryzysem gospodarczym. Początkowy poziom indeksu¹⁷ z dnia 16.04.1994 r. wyniósł 1000 pkt. Wartość indeksu WIG po 20. latach (20.04.2011 r.) wyniosła 49 267 pkt. Natomiast na początku stycznia 2023 r. wartość poziomu indeksu wyniosła 61 041 pkt.

Oceniając inwestycje w akcje jako sposób ochrony oszczędności przed inflacją wg wskazanych na wstępie artykułu kryteriów, można stwierdzić:

1. **Ryzyko:** wysokie, kursy akcji uzależnione są od sytuacji gospodarczej, co sprawia, że gospodarstwu domowemu trudno przewidzieć, w które akcje warto zainwestować, a które mogą przynieść im stratę.
2. **Trudność wejścia:** niski koszt wejścia sprawia, że każde gospodarstwo domowe, niezależnie od oszczędności może zainwestować.
3. **Wskaźnik rentowności:** zależy od wybranych akcji, kwoty inwestycji oraz sytuacji gospodarczej. Niekoniecznie sprawdzi się zasada „im większa inwestycja, tym większy zysk”, ponieważ kurs uzależniony jest od fluktuacji gospodarczych.

2.3. Inwestycje w nieruchomości

Według definicji MSR 40¹⁸ „nieruchomość inwestycyjna to taka, którą właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost jej wartości”. Może być nią grunt, budynek lub część budynku bądź oba te elementy.

Rynek nieruchomości jest korelatywny względem wielu czynników, najważniejszym z nich jest sytuacja globalna. Jak pokazują ostatnie miesiące, okres pandemii czy wojny, może skutecznie unieruchomić rynek nieruchomości. Jednakże fluktuacje gospodarcze są krótkotrwałe, stąd inwestowanie w nieruchomości sprawdzi się długookresowo. Oprócz korzyści majątkowych, inwestowanie w nieruchomości pozwala zdywersyfikować portfel, zabezpieczyć kapitał. Z drugiej strony, inwestowanie w nieruchomości ma również swoje wady, np. niska płynność aktywa oraz wysoka kapitałochłonność, co powoduje, że nieruchomości jako narzędzia ochrony oszczędności przed inflacją nie są dostępne dla wszystkich gospodarstw domowych. Dlatego przed podjęciem decyzji o zainwestowaniu oszczędności w nieruchomości należy zbadać rynek nieruchomości oraz oszacować rentowność przedsięwzięcia.

¹⁷ Podstawowe wartości indeksu obliczane są na podstawie cen akcji wszystkich spółek giełdowych, źródło: strona internetowa stat.gov.pl – *słownik pojęć*, <https://stat.gov.pl/metainformacje/sownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/559,pojecie.html> (dostęp: 27.02.2023).

¹⁸ *Międzynarodowy standard rachunkowości – nieruchomości inwestycyjne*, Dz. Urz. Unii Europejskiej 29.11.2008, L. 320/323.

Tabela 3. Porównanie cen mieszkań w Gdańsku w latach 2012–2022 (w zł/m²)

Rok	Ceny ofertowe rynek pierwotny	Ceny transakcyjne rynek pierwotny	Ceny ofertowe rynek wtórny	Ceny transakcyjne rynek wtórny
2012	6 399	5 522	6 302	5 145
2013	6 456	5 731	6 143	4 908
2014	6 171	5 767	5 977	4 961
2015	6 517	5 955	6 014	5 209
2016	6 576	6 350	6 298	5 513
2017	6 984	6 644	6 979	6 053
2018	8 343	7 493	8 473	6 942
2019	9 145	8 417	9 652	7 826
2020	9 759	8 975	10 423	8 655
2021	10 237	10 223	10 987	9 469
2022	11 536	11 244	12 013	10 644

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych NBP – *Rynek nieruchomości*, https://www.nbp.pl/home.aspx?f=/publikacje/rynek_nieruchomosci/index2.html (dostęp: 15.01.2023).

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli 3 od 2012 r. ceny mieszkań w Gdańsku systematycznie rosły, z uwzględnieniem krótkotrwałych fluktuacji w niektórych latach. W długim okresie, tj. 10 lat, ceny transakcyjne mieszkań na rynku pierwotnym wzrosły średnio o 5722 zł/m². Natomiast ceny transakcyjne na rynku wtórnym w analogicznym okresie wzrosły o 5499 zł/m².

Oceniając inwestycje w nieruchomości jako sposób ochrony oszczędności według trzech badanych przez autorkę kryteriów, należy stwierdzić, co następuje:

1. **Ryzyko:** średnie, czynniki decydujące o podejmowanym ryzyku są można podzielić na zależne, jak i niezależne od gospodarstwa domowego. Zależne to lokalizacja (centrum, duże miasto), standard i cena wynajmu/sprzedazy. Niezależne to sytuacja gospodarczo-polityczna, tj. pandemia, wysoka inflacja, wojna.
2. **Trudność wejścia:** wysoka, ceny nieruchomości zazwyczaj zaczynają się od kilkuset tysięcy, a nie każde gospodarstwo domowe posiada taki zasób oszczędności. Czynnikiem wpływającym na możliwość inwestycji w nieruchomości dla gospodarstw domowych jest też sytuacja gospodarcza na rynku, w tym stopa inflacji oraz stopy procentowe, które mogą wpływać na zdolność kredytową gospodarstw domowych.
3. **Wskaźnik rentowności:** zależny jest od wielu czynników. Najem krótkoterminowy może mieć wyższą rentowność, jednak nie ma gwarancji wynajmu cały rok. Z kolei najem długoterminowy pozwoli na stały dochód pasywny¹⁹.

¹⁹ Stały dochód pasywny jest to wielokrotne wynagrodzenie za wykonaną aktywność, które nie jest zależne od ilości czasu przeznaczanego na pracę, źródło: A. Samojułuk, *Zostani inwestorem, czyli sztuka podejmowania dobrych decyzji finansowych*, Wydawnictwo A3M Agencja Internetowa, Będzin 2016, s. 58.

Podsumowanie

Inflacja jest zasadniczym problemem współczesnego świata, a jej negatywne skutki stają się coraz bardziej odczuwalne przez gospodarstwa domowe. Dlatego, gdy spada siła nabywcza pieniądza pojawia się potrzeba ochrony oszczędności. Gospodarstwa domowe mogą chronić oszczędności na wiele sposobów, inwestując m.in. w scharakteryzowane przez autorkę złoto, nieruchomości oraz akcje.

Przeprowadzona w niniejszym artykule analiza narzędzi ochrony oszczędności gospodarstw domowych przed inflacją poprzez inwestowanie, według wskazanych przez autorkę kryteriów, tj. ryzyko, wskaźnik rentowności, trudność wejścia w posiadanie, dowodzi, że najbardziej skutecznym narzędziem jest złoto. Gospodarstwa domowe inwestując swoje oszczędności w złoto ponoszą najmniejsze ryzyko, a w perspektywie długoterminowej mają największą możliwość zwiększenia zasobów pieniężnych. Trudność wejścia w posiadanie tego zasobu jest niska, ponieważ gospodarstwa domowe mogą kupić 1 uncję, jak i 1000 uncji złota, dzięki czemu wykluczenie gospodarstw domowych posiadających mniejszy zasób finansowy nie jest możliwe tak, jak w przypadku nieruchomości. Stały wzrost zwrotu z inwestycji w perspektywie długoterminowej oraz niski koszt wejścia w posiadanie złota pozwala gospodarstwom domowym dostosować wielkość inwestycji do wielkości posiadanych oszczędności.

Bibliografia

- Begg D., Fischer S., Dornbusch R., *Mikroekonomia*, PWE, Warszawa 1999.
- Begg D., Vernasca G., Fischer S., Dornbusch R., *Makroekonomia*, PWE, Warszawa 2011.
- Chambers D. R., Lacey N. L., *Modern corporate finance*, Hayden McNeil Publishing, Plymouth 2011.
- Demend Thayer L., *Understanding the Linkage Between ROI and the Economic Rate of Return*, Graduate School of Stanford Business, 2007.
- Fatuła D., *Stopa oszczędności gospodarstw domowych – różnice w ujęciu mikro- i makroekonomicznym*, Główny Urząd Statystyczny 2013.
- Główny Urząd Statystyczny, <https://www.stat.gov.pl/>.
- Huterski R., *Iluzja pieniądza – istota, koszty społeczno-gospodarcze i sposoby ich redukcji w świetle koncepcji zrównoważonego rozwoju*, „Copernican Journal of Finance & Accounting”, 2013, vol. 2, issue 2.
- London Bullion Market Association, <https://www.lbma.org.uk/>.
- Mennica Polska, <https://www.mennica.com.pl/>.
- Międzynarodowy standard rachunkowości – nieruchomości inwestycyjne, Dz. Urz. Unii Europejskiej, 29.11.2008.
- Money.pl, <https://www.money.pl/>.
- Narodowy Bank Polski, <https://www.nbp.pl/>.

- Oyrzanowski B. *Makroekonomia*, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków 1997.
- Rudnicki L., *Zarządzanie finansami w gospodarstwach domowych*, „Studia Ekonomiczne. Gospodarka. Społeczeństwo. Środowisko” 2018, nr 1.
- Samojluk A., *Zostań inwestorem, czyli sztuka podejmowania dobrych decyzji finansowych*, Wydawnictwo A3M Agencja Internetowa, Będzin 2016.
- Samuelson P., Nordhaus W., *Ekonomia 1*, PWN, Warszawa 1997.

Streszczenie

Spadek siły nabywczej pieniądza powoduje, że zasoby gospodarstw domowych są coraz mniejsze. W niniejszym artykule zaprezentowano wyniki przeglądu literatury dotyczącej wybranych sposobów ochrony oszczędności gospodarstw domowych przed inflacją, a następnie podjęta została próba ich oceny. Przegląd literatury przedmiotu pozwolił na opisanie zjawiska inflacji, majątku i oszczędności gospodarstw domowych. Na podstawie przeprowadzonej analizy określone zostały i opisane trzy sposoby ochrony oszczędności – złoto, nieruchomości i akcje, które następnie zostały ocenione według 3 kryteriów, tj. ryzyko, wskaźnik rentowności oraz trudność wejścia w posiadanie. Przeprowadzona w niniejszym artykule analiza pozwala stwierdzić, że najskuteczniejszym sposobem ochrony oszczędności gospodarstw domowych przed inflacją jest złoto.

Słowa kluczowe: majątek, oszczędności, inflacja, inwestycje, gospodarstwo domowe.

WAYS TO PROTECT SAVINGS AMONG HOUSEHOLDS IN POLAND

Summary

The reduction in the purchasing power of money makes household resources increasingly scarce. This article presents the results of a literature review of selected ways to protect household savings from inflation on the example of Poland, followed by an attempt to evaluate them and select the most effective way according to the author. The literature review allowed to describe the phenomenon of inflation, assets, and household savings. Based on which three ways to protect savings – gold, real estate, stocks – were pointed out and characterized. They were characterized based on 3 criteria – risk, rate of return and difficulty of entry. Due to the growth in the long term and the low cost of entry which makes it convenient to adapt the size of the household's investment to the size of the savings and the low risk, the author chose gold as the most effective way to protect household savings from inflation.

Keywords: assets, savings, inflation, investments, households